

розпорядження об'єктом власності, тобто він повинен мати можливість реалізувати своє суб'єктивне право. По-друге, зазначена можливість не буде реальною, якщо вона не отримає державне забезпечення, захист з боку держави як гаранта прав і законних інтересів людини і громадянина.

Список використаних джерел:

1. Яценко В.В. Конституционное право [Текст]: учеб. пособие / В.В. Яценко; Юго-Западный гос. ун-т. – Курск, 2014. – 210 с.
2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. Поточна редакція від 30.09.2016 р.
3. Івершенко Л. А. Конституційне право людини і громадянина на приватну власність в Україні та забезпечення його реалізації органами внутрішніх справ: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 “Конституційне право” / Л.А. Івершенко. – К., 2006. – 20 с.

Запорожець Ю.Р.

*студентка групи БП-1-17 факультету
підприємництва та права Київського національного
університету технологій та дизайну (Київ, Україна)
Науковий керівник професор Олійник А.Ю*

КОНСТИТУЦІЯ УРСР 1937 РОКУ

Національна правова система України відноситься до романо-германської правової сім'ї і має власну історію розвитку. Ядром правова система України є її право, яке структурно включає в себе публічне і приватне [1]. Серед галузей публічного права України особливе місце належить конституційному праву. Основним джерелом конституційного права України є конституція. Одною з таких джерел, що цікавить історію права України є Конституція УРСР 1937 р. Саме вона і є метою нашого дослідження. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі задачі: а) показати місце Конституції УРСР 1937 року в системі джерел національного права України; б) дослідити порядок її прийняття; в) дати характеристику її змісту; г) запропонувати висновки і рекомендації.

У середині 30-х років діюча конституція СРСР 1924 р. не відповідала досягнутому розвитку конституційних правовідносин в країні і не влаштовувала керівництво комуністичної партії, яке дійшло висновку щодо необхідності внесення до її тексту "демократичних" змін та відповідних змін до конституцій союзних і автономних республік. Це питання уперше було винесено у 1935 році на обговорення лютогового Пленуму ЦК ВКП (б). У такий спосіб намагалися створити видимість подальшої демократизації державного ладу. Пленум створив конституційну комісію, яка напрацювала текст конституції і подала його для прийняття з'їзду Рад. 5 грудня 1936 року VIII Всесоюзний з'їзд Рад одноголосно ухвалив нову Конституцію СРСР 1936 р. Головним досягненням названої конституції було закріплення суспільного і державного устрою, системи державних органів влади і управління, суду і прокуратури, основних прав і обов'язки громадян, виборчої системи, символіки і столиці, порядку внесення зміни до Конституції. Було також закріплено висновок партійного керівництва про повну перемогу соціалізму в СРСР, було закріплено у новій союзній Конституції (затверджена 5 грудня 1936 р.) [2, с. 91].

Після опублікування 12 червня 1936 року проекту нової Конституції СРСР, Президія Центрального Виконавчого Комітету Української РСР (ЦВК УРСР) 13 липня 1936 року утворила Конституційну комісію для розробки проекту Конституції УРСР. До кінця 1936 року робота над підготовкою проекту Конституції УРСР була комісією остаточно завершена. У постанові Президії ЦВК УРСР «Про конституцію Української Радянської Соціалістичної Республіки» було сказано: «Заслухавши доповідь конституційної комісії про проект Конституції УРСР, Президія Центрального Виконавчого Комітету УРСР постановляє: поданий Конституційною комісією Президії ЦВК УРСР проект Конституції УРСР схвалили і внесли на розгляд Надзвичайного XIV Всеукраїнського з'їзду Рад. Строк скликання Українського з'їзду Рад встановити 25 січня 1937 року». Конституція Української РСР, прийнята в 1937 р. на основі "сталінської Конституції", повністю повторювала її основні положення. Ліквідація культу особи Сталіна, певне розширення повноважень союзних республік наприкінці 50-х років, декларування того, що Радянський Союз із держави диктатури пролетаріату перетворився на загальнонародну державу, деякі кроки в бік поширення демократичних інститутів, виникнення у країні відкрито опозиційних рухів, усе це вимагало принаймні косметичних конституційних змін. За таких умов почався новий етап розвитку конституційного процесу в Україні [3]. Конституція, яка була прийнята 30 січня 1937 року складалася з 146 статей, які було об'єднано в 13 розділів до яких було включено регулювання: а) суспільний

устрій; б) державний устрій; в) найвищі органи державної влади УРСР; г) органи державного управління УРСР; г) найвищі органи державної влади Молдавської Автономної РСР; е) органи державного управління Молдавської Автономної РСР; є) бюджет УРСР; ж) суд і прокуратура; з) основні права і обов'язки громадян; и) виборча система; і) герб, прапор, столиця; й) порядок зміни Конституції [4]. Конституція УРСР 1937 року закріплювала, що Українська Радянська Соціалістична Республіка є соціалістична держава робітників і селян. В конституції закріплювалася політична, економічна і соціальна основа. Політичну основу УРСР становлять Ради депутатів трудящих, що вирости і зміцніли в наслідок повалення влади поміщиків та капіталістів, завоювання диктатури пролетаріату, визволення українського народу від національного гніту царату та російської імперіалістичної буржуазії і розгрому націоналістичної контрреволюції. Вся влада в УРСР належить трудящим міста і села в особі Рад депутатів трудящих. Економічну основу УРСР становлять соціалістична система господарства і соціалістична власність на знаряддя та засоби виробництва, що утвердилися в наслідок ліквідації капіталістичної системи господарства, скасування приватної власності на знаряддя та засоби виробництва і знищення експлуатації людини людиною. Соціалістична власність в УРСР має або форму державної власності (всенародне добро), або форму кооперативно-колгоспної власності (власність окремих колгоспів, власність кооперативних об'єднань). Земля, її надра, води, ліси, заводи, фабрики, шахти, рудні, залізничний, водний і повітряний транспорт, банки, засоби зв'язку, організовані державою великі сільськогосподарські підприємства (радгоспи, машинно-тракторні станції і т. п.), а також комунальні підприємства і основний житловий фонд у містах і промислових пунктах є державною власністю, тобто всенародним добром. Праця в УРСР закріплювалася як обов'язок і справа честі кожного здатного до праці громадянина за принципом: "хто не працює, той не їсть". В УРСР здійснюється принцип соціалізму: "від кожного за його здібністю, кожному – за його працею".

З метою здійснення союзними республіками взаємодопомоги по лінії економічній і політичній, так само як по лінії оборони. Українська, Радянська Соціалістична Республіка добровільно об'єдналася з іншими рівноправними Радянськими Соціалістичними Республіками: Російською РФСР, Білоруською РСР, Азербайджанською РСР, Грузинською РСР, Вірменською РСР, Туркменською РСР, Узбецькою РСР, Таджикиською РСР, Казахською РСР, Киргизькою РСР в Союзну державу – Союз Радянських Соціалістичних Республік. Виходячи з цього, УРСР забезпечує за СРСР в особі його вищих органів влади і органів державного управління права, визначені статтею 14 Кон-

ституції СРСР. Поза межами статті 14 Конституції СРСР, УРСР здійснює державну владу самостійно, зберігаючи Повністю свої суверенні права.

Конституція УРСР 1937 року закріплювала державний устрій в межах повноважень СРСР і союзних республік. З метою здійснення союзними республіками взаємодопомоги по лінії економічній і політичній, так само як по лінії оборони. Українська, Радянська Соціалістична Республіка добровільно об'єдналася з іншими рівноправними Радянськими Соціалістичними Республіками: Російською РФСР, Білоруською РСР, Азербайджанською РСР, Грузинською РСР, Вірменською РСР, Туркменською РСР, Узбецькою РСР, Таджикиською РСР, Казахською РСР, Киргизською РСР в Союзу державу – Союз Радянських Соціалістичних Республік. Виходячи з цього, УРСР забезпечує за СРСР в особі його вищих органів влади і органів державного управління права, визначені статтею 14 Конституції СРСР. Поза межами статті 14 Конституції СРСР, УРСР здійснює державну владу самостійно, зберігаючи повністю свої суверенні права [5].

Висновок.

Підсумовуючи сказане можна запропонувати такі висновки і рекомендації.

1. Конституція УРСР 1997 року була прийнята на основі сталінської конституції СРСР 1936 року де було закріплено висновок партійного керівництва про повну перемогу соціалізму в СРСР, було закріплено у новій союзній Конституції (затверджена 5 грудня 1936 р.).

2. В Конституція УРСР 1937 року закріплювалось, що Українська Радянська Соціалістична Республіка є соціалістична держава робітників і селян. Її політична, економічна і соціальна основа характеризувалася соціалістичним способом виробництва і соціалістичною власністю, як державною.

3. Конституція УРСР 1936 року мала важливе значення для формування джерельної бази національної правової системи України і розвитку її права.

Список використаних джерел:

1. Основи публічного права України: навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. к.ю.н., проф. А.Ю. Олійника, к.ю.н. доц. М.І. Кагадія. К.: КНУТД; Дніпро: Ліра ЛТД, 2017. – 448 с.

2. Актуальні проблеми конституційного права України: Підручник / За заг. ред. професора Олійника А.Ю. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 554 с.

3. Олійник А.Ю. Курс лекцій з конституційного права України: навч. посібник / А.Ю. Олійник, М.І. Кагадій; – К.: КНУТД; Дніпро: Ліра ЛТД, 2016. – 384 с.

4. Олійник А.Ю. Основи історії і теорії держави та права [текст]: навчальний посібник / А.Ю. Олійник. К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 200 с.

5. Слюсаренко А.Г. Історія української конституції / А.Г. Слюсаренко, М.В. Томенко. – К.: Знання України, 1993. – 192 с.

Зубрицька А.Д.,

студентка гр. БП-2-16

факультет підприємництва та права

Київський національний університет

технологій та дизайну.

Науковий керівник: професор Олійник А.Ю.

ЕТАПИ РОЗВИТКУ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ 1996 р.

Конституція – це нормативно-правовий акт, в якому містяться правові норми, що регулюють державний устрій, принципи функціонування законодавчого, виконавчих та судових органів влади, права й обов'язки держави, та особи. Метод нашого дослідження є характеристика етапів розвитку Конституції України 1996 р. Залежно від мети задачами дослідження є: а) аналіз етапів розвитку конституції до її прийняття; б) розвиток Конституції України 1996 р. після її прийняття; в) пропозиція висновків і рекомендацій.

Юридична конституція – це система правових норм, які закріплюють засади конституційного ладу, встановлюють найвищі правові гарантії прав і свобод людини і громадянина, визначають систему, принципи організації і функціонування органів публічної влади, встановлюють територіальний устрій держави. Фактична та соціальна конституція – ці терміни застосовуються для характеристики реального стану суспільних відносин, які складають предмет конституційного регулювання, вони позначають реально існуючі в країні основи державного ладу, фактичну ситуацію з правами та свободами людини. Підґрунтям для прийняття Конституції України 1996 року стали «Декларація про державний суверенітет України» та «Акт проголошення незалежності